

**Ўзбекистон Республикаси Транспорт Вазирлиги ва Ўзбекистон транспорт,
йўл ва капитал қурилиш, қурилиш индустрияси ходимлари касаба уюшмаси
Республика Кенгаши Раёсатининг қўшма
ҚАРОРИ**

2020 йил « 7 » февраль

№ 1

Тошкент ш.

2020 йил « 7 » февраль

№ 14-26 и с⁴

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси ўртасидаги ижтимоий-иқтисодий масалаларга оид Бош Келишуви, Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодекси ҳамда Ижтимоий шериклик тўғрисидаги Қонунга амал қилиб, ижтимоий шерикчилик тамойилларини, ишчиларнинг ҳуқуқлари ва манфаатлари ҳимоясини амалга ошириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Транспорт Вазирлиги ҳамда Ўзбекистон транспорт, йўл ва капитал қурилиш, қурилиш индустрияси ходимлари касаба уюшмаси Республика Кенгаши Раёсати

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Транспорт Вазирлиги тизимидаги корхона ва ташкилотлари ижтимоий-иқтисодий ривожланишининг асосий йўналишлари, ходимларни меҳнат ва дам олиш шароитлари, уларга тақдим этиладиган ижтимоий имтиёз ва кафолатлар тўғрисидаги 2020-2022 йиллар учун тармоқ Келишуви ижро учун қабул қилинсин.

2. Келишувни Иш берувчилар номидан имзолаш Ўзбекистон Республикаси транспорт Вазири А.Ж.Раматов ва меҳнат жамоалари номидан касаба уюшмаси Республика Кенгаши раиси А.К.Нугмановга топширилсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Транспорт Вазирлиги таркибига кирувчи барча корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари ва касаба уюшма қўмитаси раисларига Келишув билан ўрнатилган икки томонлама мажбуриятларни жамоа шартномаларига киритиш ва уларни бажариш вазифаси юклатилсин.

4. Мазкур Келишув бажарилиши устидан назорати Ўзбекистон Республикаси Транспорт Вазирлиги ҳамда Ўзбекистон транспорт, йўл ва капитал қурилиш, қурилиш индустрияси ходимлари касаба уюшмаси Республика Кенгаши томонидан тасдиқланган икки томонлама комиссиясига юклатилсин.

**Ўзбекистон Республикаси
Транспорт вазири**

А.Ж.Раматов

**Ўзбекистон транспорт, йўл ва
капитал қурилиш, қурилиш
индустрияси ходимлари касаба
уюшмаси Республика Кенгаши раиси**

А.К.Нугманов

**Ўзбекистон Республикаси Транспорт вазирлиги ҳамда Ўзбекистон транспорт,
йўл ва капитал қурилиш, қурилиш индустрияси ходимлари касаба уюшмаси
Республика Кенгаши ўртасида 2020-2022 йиллар учун
ТАРМОҚ КЕЛИШУВИ**

Ўзбекистон Республикаси Транспорт вазирлиги (бундан буён “Иш берувчи”) ҳамда Ўзбекистон транспорт, йўл ва капитал қурилиш, қурилиш индустрияси ходимлари касаба уюшмаси Республика Кенгаши (бундан буён “Касаба уюшмаси”):

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонун ҳужжатларига амал қилиб;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг стратегик кўрсатмаларини ижро учун қабул қилиб;

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, Меҳнат Кодекси, Ўзбекистон Республикасининг 2017-2021 йилларда ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси, Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси ўртасида ижтимоий-иқтисодий масалалар бўйича имзоланган Бош Келишувига амал қилиб;

Ходимларнинг ҳуқуқлари ва манфаатлари ҳимоясини, мустақил Ўзбекистон манфаатларини биринчи ўринга қўйиб;

Ўзбекистон транспорт, йўл ва капитал қурилиш, қурилиш индустрияси ходимлари касаба уюшмасини ходимларининг ягона вакилликни тан олиб;

Ходимлар ва иш берувчиларнинг меҳнатга оид ҳуқуқлари ва ижтимоий-иқтисодий манфаатлари ҳимоясини таъминлаш, жамиятда ижтимоий тотувлик ва барқарорликни сақлаб туриш ишларида амалий ҳамкорликни йўлга қўйиш учун ижтимоий шериклик тамойилини амалга ошира бориб;

Ижтимоий-иқтисодий масалалар хусусида келишиб сиёсат олиб боришнинг умумий принципларини белгилаб берувчи мазкур Тармоқ Келишувини туздилар ва ўз зиммаларига қуйидаги йўналишлар бўйича мажбуриятлар олдилар:

I. “Иш берувчи”нинг мажбуриятлари

Ишлаб чиқариш фаолияти соҳасида:

1. Транспортнинг барча турларини ягона транспорт тармоғига интеграциялашуви ва янги самарали транспорт-логистика тизимларидан фойдаланган ҳолда уйғунликда ривожлантиришга йўналтирилган ягона давлат транспорт сиёсатини ишлаб чиқиш;

2. Транспорт ва логистика хизматлари бозорини ривожлантиришни рағбатлантириш, уларнинг барча тоифадаги истеъмолчилар учун оммабоплигини таъминлаш, шунингдек, соҳага инвестицияларни жалб этишга йўналтирилган транспорт соҳасидаги ягона тариф сиёсатини амалга ошириш;

3. Халқаро транспорт коридорларини ривожлантириш, логистика тизимини такомиллаштириш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш ва чора-тадбирларни амалга ошириш, мамлакат транспорт салоҳиятидан самарали фойдаланиш, тадбиркорлик субъектларининг транспорт-логистика хизматларидан фойдаланишдаги сарф-харажатларини камайтириш;

4. Транспорт ва йўл хўжалиги соҳасида давлат-хусусий шерикликни ривожлантириш ва мамлакат инвестициявий жозибadorлигини ошириш;

5. Транспорт тизимини рақамлаштириш бўйича илгор ахборот технологияларини жорий этиш, Ўзбекистон Республикаси Транспорт тизимининг бир-бирига боғланган ягона тизимини истиқболли ривожлантириш стратегияларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

6. Транспорт ва йўл хўжалиги соҳасидаги халқаро ва ҳудудий ҳамкорликни ривожлантириш ҳисобига транспорт хизматлари жаҳон бозорида Ўзбекистон Республикасининг миллий манфаатларини таъминлаш;

7. Транспорт соҳасидаги жорий ва истиқболли эҳтиёжларни инobatга олган ҳолда таълим, кадрлар тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини оширишнинг илгор усулларини тизимли равишда жорий этиш.

Бандликни таъминлаш соҳасида:

Ходимларни иш билан таъминланганлик даражасини юксалтиришни уз бурчи деб эътироф этган ҳолда янги иш ўринларини яратиш, кадрлар салоҳиятини сақлаб қолиш ва ривожлантириш мақсадида:

8. Ходимларни меҳнат шартномалари ва малакасига биноан тўлиқ бандлигини таъминлайди.

Ходим билан тузилган меҳнат шартномасини иш берувчиси ташаббуси билан бекор қилишда касаба уюшмаси кўмитасининг олдиндан розилигини олади ва бу қондани жамоа шартномасида акс эттиради (Ўз.Р.МК 101-модда).

9. Меҳнатни ташкил этишдаги ўзгаришлар, ходимлар сони (штати) ёки иш хусусиятининг ўзгаришига олиб келган ишлар ҳажмининг қисқариши муносабати билан меҳнат шартномасини бекор қилишда:

- Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодексининг 103-моддасига асосан ходимлар штатини қисқартиришда ишда қолдириш учун имтиёзли ҳуқуққа эга ходимларни аниқлаб уларни розилиги асосида меҳнат фаолиятини бошқа тўғри келадиган лавозимда ишлаш имконини беради;

- ходимларни оммавий равишда ишдан озод этиш эҳтимоли тўғрисида ахборотни касаба уюшмаси кўмитасига камида икки ой олдин тақдим қилади (ЎзР. МК 102-модда);

10. Ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишдаги ўзгаришлар, ходимлар сони (штати) ёки иш хусусиятининг ўзгаришига олиб келган ишлар ҳажмининг қисқариши муносабати билан меҳнат шартномасини бекор қилишда:

а) ўриндошлик ва вақтинчалик ишлаётган ходимларсонини қисқартириш;

б) Ўз.Р. МК 103-моддасига асосан ходимлар штатини қисқартиришда ишда қолдириш учун имтиёзли ҳуқуқга эга ходимларни аниқлаб, уларнинг розилиги асосида меҳнат фаолиятини бошқа тўғри келадиган лавозимда ишлаш имконини бериш;

в) пенсия ёшига яқинлашиб қолган – аёллар 60 ва эркаклар 58 ёшга тўлган ходимлар билан меҳнат шартномасини бекор қилмасликни ўз зиммасига олади.

11. Олий ва ўрта махсус касб-хунар таълими муассасалари битирувчилари, Куролли кучлар сафида муддатли хизматни ўтаб қайтганлар ва аҳолининг ижтимоий заиф қатламларининг бошқа тоифалари ишга жойлаштирилишига ҳар томонлама кўмаклашиш ва таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат Кодекси, “Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисида”ги Қонунларига мувофиқ ижтимоий ҳимояга муҳтож шахсларни ишга жойлаштириш учун квоталаштирилган иш ўринларини яратади.

12. Ходимларнинг малакасини ошириш мақсадида уларни тизимли равишда ўқитиш ва қайта ўқитилишини таъминлайди.

13. Ўзбекистон Республикаси Адлия Вазирлигида 2009 йил 29 июлда 1990 сон билан рўйхатга олинган “Ўн саккиз ёшдан кичик шахсларнинг меҳнати қўлланиши таъқиқланадиган ноқулай меҳнат шароитли ишлар рўйхати”, Ўзбекистон Республикаси томонидан ратификация қилинган “Энг кичик ёш тўғрисида”ги 138-сон Конвенция ҳамда “Болалар меҳнатининг энг ёмон шакллари тўғрисида”ги 182-сон Конвенциялари талаблари бажарилишини таъминлайди.

Иш вақти ва дам олиш вақти соҳасида:

14. Ходимларга иш вақти ва дам олиш вақти режимини Ўзбекистон Республикаси Қонунчилик талаблари ва вазирликда касаба уюшмаси кўмитаси билан келишилган ҳолда ишлаб чиқилган Ички меҳнат тартиби қоидаларига биноан белгилайди.

15. Иш вақтидан ташқари вақтларда ишга жалб қилишни фақат ходимнинг розилиги билан амалга оширилади.

16. Дам олиш ва байрам кунларида ишга жалб этиш асосларини касаба уюшмаси кўмитаси билан келишилади (Ўз.Р.МКнинг 130-моддаси).

17. Барча тоифадаги ходимларга олти кунлик иш ҳафтаси ҳисоби билан 18 иш кунидан иборат асосий меҳнат таътилини берилади.

18. Ходимларга биринчи никоҳдан ўтишларида, фарзандларининг никоҳдан ўтишларида, фарзанд тугилганда (отасига) ва яқин қариндошларини дафн этишларида иш ҳақи сақланадиган 3 кунлик қўшимча таътил берилади.

19. Зарур ҳолларда ходимнинг илтимосига кўра ҳомиладор аёлнинг, ўн тўрт ёшга тўлмаган боласи (ўн олти ёшга тўлмаган ногирон боласи) бор аёлнинг, шу жумладан ҳомийлигида шундай боласи бор аёлнинг ёки оиланинг бетоб аъзосини парвариш қилиш билан банд бўлган шахснинг илтимосига кўра, иш берувчи тиббий хулосага мувофиқ уларга тўлиқсиз иш куни ёки тўлиқсиз иш ҳафтасини белгилайди (Ўз.Р.МК 119-модда).

20. Таълим муассасаларида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиб, ўқув режасини бажараётган ходимларга ҳақ тўланадиган кўшимча таътил ва қисқартирилган иш ҳафтасини белгилайди (ЎзР.МК 249 модда).

21. Қуйидаги ходимларга таътил уларнинг хоҳишига кўра ёзги ёки улар учун қулай бўлган бошқа вақтда берилади (Ўз.Р.МК 144-модда):

-ўн тўрт ёшга тўлмаган битта ёки ундан ортиқ болани (ўн олти ёшга тўлмаган ногирон болани) тарбиялаётган ёлғиз ота, ёлғиз онага (бева эркаклар, бева аёллар, никоҳдан ажрашганлар, ёлғиз оналарга) ва муддатли ҳарбий ҳизматни ўтаётган ҳарбий ҳизматчиларнинг хотинларига;

-1 ва 2 гуруҳ ногиронларига;

-1941-1945 йиллардаги уруш қатнашчиларига ва имтиёзли бўйича уларга тенглаштирилган шахсларга;

-ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларга;

-таълим муассасаларида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиётганларга.

22. Иш берувчи ва ходим ўртасида меҳнат тўғрисидаги қонунлар ва бошқа норматив ҳужжатларни, меҳнат шартномасида назарда тутилган меҳнат шартларини қўлланиши юзасидан келиб чиққан келишмовчиликларни ҳал этиш мақсадида икки тамонлама Якка меҳнат низолари комиссиясини тузади. Якка меҳнат низолари комиссияси Иш берувчи ва касаба уюшма кўмитаси томонидан тенглик асосида тузилади.

23. Ноқулай меҳнат шароити ишларида банд бўлган ходимлар учун иш вақтининг 36 соатдан ошмайдиган муддатини жамоа шартномасида белгилайди. (Ўз.Р.МК 117-модда).

24. Ходимга аризасига кўра (давомийлиги тўғрисида ўзаро келишилган бўлиб) иш ҳақи сақланмаган ҳолда таътилни беради, бунда ушбу таътилнинг муддати икки ҳафтадан кўп бўлган вақтини ҳам йиллик асосий таътилни олиш ҳуқуқини берадиган меҳнат стажига кўшади. (Ўз.Р.МК 142-модда).

25. Ўзбекистон Республикаси Президенти қарори билан белгиланган кўшимча дам олиш кунлари мунособати билан ходимларнинг йиллик асосий ва кўшимча таътиллари давомийлиги ўзгартирилиши ҳисобга олинади.

Меҳнатга ҳақ тўлаш соҳасида:

Ходимлар даромадлари ва турмуш даражасини огишмай юксалтириб бориш, уларни ижтимоий кўллаб кувватлашни кучайтириш, мазкур Келишувнинг амал қилиши даврида ходимларнинг реал иш ҳақининг барқарор ўсиб боришини таъминлаш мақсадида:

26. Ходимларга иш ҳақи ҳисоблашни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қарори билан тасдиқлаган Ягона тариф сеткаси бўйича амалга оширади. Вазирликда иш ҳақи ҳисоблашда бошқа тариф сеткаси қўлланилаётган бўлса, унинг коэффициентлари Республикада ўрнатилган ягона тариф сеткаси коэффициентларидан кам бўлмаслиги ва касаба уюшмаси қўмитаси билан келишилганлигини таъминлайди.

27. Вазирлик, унинг ҳудудий бошқармалари ва идоравий мансуб ташкилотлар органларини молиялаштириш ва моддий-техник таъминлаш Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари, Ўзбекистон Республикаси Транспорт вазирлиги ҳузуридаги Транспорт ва логистикани ривожлантириш жамғармаси ва қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан амалга оширилади.

28. Вазирлик, унинг ҳудудий ва идоравий мансуб ташкилотлари ходимларининг иш ҳақи лавозим маоши, рағбатлантиришлар, қўшимча тўловлар, устамалар ва бошқа тўловлардан иборат. Ходимларнинг лавозим маоши Ягона тариф сеткасининг тасдиқланган разрядлари бўйича белгиланади.

29. Вазирлик Вазирлик ва унинг ҳудудий бўлинмалари ҳамда идоравий мансуб ташкилотлари ходимларининг лавозим маошларига, Ўзбекистон Республикаси республика бюджетига йўналтириладиган маблағлар миқдори билан Вазирлик ва унинг таркибий бўлинмалари таъминоти учун бюджетдан ажратиладиган маблағлар миқдори ўртасида юзага келадиган тафовут ҳисобига 2 баробаргача ўсиб боровчи коэффициентни қўллашга ҳақли.

30. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 19 апрелдаги Ўзбекистон Республикаси Транспорт вазирлиги тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида”ги 336-сонли қарорига мувофиқ Вазирлик марказий аппарати ва идоравий мансуб ташкилотлари (давлат бошқаруви органлари) ходимларига Давлат бюджети ҳисобидан кўп йиллик меҳнати учун рағбатлантириш коэффициентини ҳисобга олган ҳолда, лавозим маошига белгиланган коэффициентларда қуйидаги ҳажмларда ҳар ойда қўшимча пул тўланади:

2 йилдан 5 йилгача — 0,1; 5 йилдан 10 йилгача — 0,2; 10 йилдан 15 йилгача — 0,3; 15 йилдан ортиқ — 0,4.

31. Вазирлик ва унинг идоравий мансуб ташкилотлари ходимларини қўшимча моддий рағбатлантириш, Ўзбекистон Республикаси Транспорт вазирлиги ҳузуридаги Транспорт ва логистикани ривожлантириш жамғармаси ҳисобидан иш ҳақи фондига нисбатан 200 фоизгача миқдорда амалга оширилади.

32. Вазирлик худудий бошқармалари ходимларига Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Давлат бошқаруви худудий органлари фаолиятини янада такомиллаштириш ва ходимларини моддий рағбатлантиришни кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 9 январдаги ПҚ-2722-сон қарорининг 1-бандида назарда тутилган меҳнатга ҳақ тўлаш шартлари тадбиқ этилади.

33. Бошқарув аппарати ходимлари сонининг қисқартирилиши ва бўш иш ўринларининг мавжудлиги сабабли бўшайдиган меҳнатга ҳақ тўлаш жамғармаси маблағлари Вазирлик ходимларини моддий рағбатлантириш учун йўналтирилади.

34. Вазирлик таркибий тузилмасига кирувчи ташкилотларни моддий-техник таъминлаш, шунингдек, уларнинг ходимларини моддий рағбатлантириш идоравий мансуб ташкилотларнинг хўжалик фаолиятидан тушадиган тушумлар ҳамда қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан амалга оширилади.

35. Жамоа шартномаларида иш вақтидан ташқари, дам олиш ва байрам кунларида ишлаган ҳамда қисман яроқсиз маҳсулотни ишлаб чиққан ходимлар учун ҳақ тўлаш тартибини белгилайди (Ўз.МК нинг 157,158 ва 159 моддалари).

36. Ходимнинг давлат ёки жамоат вазифаларини бажараётган, айбсиз бекор туриб қолган вақтида унинг ўртача иш ҳақини сақланишини кафолатлайди (Ўз.Р. МК 165-166-167-моддалари ва Ўз.Р. Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 11 мартдаги 133-қарорининг 5-илоvasи).

37. Ҳар ойда ҳисобланган иш ҳақи ва ушлаб қолинган солиқ ва бошқа мажбурий ушлаб қолинадиган тўловлар тўғрисида ходимларга ёзма ёки электрон шаклда хабар беради.

38. Ходимнинг ўз меҳнат вазифаларини бажариши билан боғлиқ кўшимча харажатларини қонун ҳужжатлари, жамоа шартномалари, шунингдек меҳнат шартномаларида белгиланган шартлар ва тартибда қоплайди (Ўз.МК 171, 172, 173 моддалар).

39. Жамоа шартномаларида ходимларни юқори иш кўрсаткичлари учун рағбатлантириш ҳамда давлат байрамлари ва юбилей саналари муносабати билан тақдирлаш тартиби ва миқдорлари меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосан белгиланади. (Ўз. МКнинг 180 моддаси).

40. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 19 мартдаги 88-сонли "Иш ҳақи ўз вақтида тўланишига доир кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори ва Ўзбекистон Меҳнат Кодексининг 154-моддасига мувофиқ иш ҳақини ўз вақтида тўлайди.

Меҳнат муҳофазаси соҳасида:

Меҳнат жараёнида инсоннинг ҳавфсизлиги, ҳаёти ва соғлиги, иш қобилияти сақланишини таъминлашга доир ҳуқуқий, ижтимоий-иқтисодий, ташкилий, техникавий, санитария-гигиена, даволаш-профилактика, реабилитация тадбирлари ҳамда воситалари тизимини яратишга доир жавобгарлигини тан олиб, меҳнат

муҳофазаси ва хавфсизлигини устувор йўналишларидан бири деб ҳисоблаган ҳолда, Иш берувчи ўз зиммасига қуйидаги мажбуриятларни олади:

41. Меҳнат шароитлари ва муҳофазасини яхшилаш бўйича 2019 - 2022 йиллар учун Дастурни қабул қилиб, бунда вазирлик, ҳудудий бошқармалари ва идоравий мансуб ташкилотларида “яшил иш ўринлари”ни, яъни муносиб меҳнат шароитларини таъминловчи иш ўринларини яратади.

42. Ўзбекистон Республикасининг “Иш берувчининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш тўғрисида”ги қонунига биноан, ходимни ўз меҳнат вазифаларини бажариши билан боғлиқ ҳолда меҳнатда майиб бўлиши, касб касаллигига чалиниши ёки соғлигининг бошқача тарзда шикастланиши муносабати билан унинг ҳаёти ёки соғлиғига етказилган зарарнинг ўрнини қоплаш бўйича ўз фуқаролик жавобгарлигини Қонунда белгиланган шартлар асосида ва тартибда суғурта қилади.

43. Ўзбекистон Республикаси Адлия Вазирлигида 14.08.1996 йил 272-сон ва 273-сон билан рўйхатга олинган “Меҳнатни муҳофазаси бўйича ўқитиш ва билимларини текшириш ишларини ташкил этиш тўғрисида” ва “Меҳнат муҳофазаси бўйича ишларни ташкил этиш тўғрисида”ги намунавий Низомлари асосида ўз Низомларни тасдиқлаб, вазирлик, ҳудудий бошқарма ва идоравий мансуб ташкилотларда меҳнат муҳофазасига доир ишларни ташкил этади ва молиялаштириш учун маблағ ажратади.

44. Ходим ўз меҳнат вазифаларини бажариш билан боғлиқ ёки касб касаллигига чалиниш натижасида вафот этганда марҳумнинг оиласига олти йиллик ўртача иш ҳақидан кам бўлмаган миқдорда бир йўла бериладиган нафақа тўлайди, ходимнинг соғлиғига шикаст етказилганда эса унинг 1 йиллик иш ҳақидан кам бўлмаган миқдорда бир йўла бериладиган нафақа тўлайди (Ўз.МК 194 модда).

45. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси 2014 йил 15 сентябр “Иш ўринларини меҳнат шароитлари ва асбоб-ускуналарнинг жароҳатлаш хавфлилиги юзасидан аттестациядан ўтказиш тартиби тўғрисида”ги 263-сонли қарорига мувофиқ иш жойларини 5 йилда бир мартаба аттестациядан ўтказди.

46. Меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича "Битим"ни ҳар йилга тузади ва уни бажарилиши учун зарур маблағ билан молиялаштиради, бунда ҳар бир ишчига сарфланадиган маблағ Республика кўрсаткичидан кам бўлмаслигини таъминлайди.

47. Меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича “Битим”ни ҳар йилга тузади ва уни бажарилиши учун зарур маблағ билан молиялаштиради, бунда ҳар бир ишчига сарфланадиган маблағ Республика кўрсаткичидан кам бўлмаслигини таъминлайди.

48. Меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича муҳандис-техник ходимларни 3 йилда бир марта ўқитиб, шаходатлантиради. Зарарли ва оғир шароитда ишлайдиган ишчиларни ҳар йили бир марта ўқитади ва шаходатдан ўтганларга ишлашга рухсат берувчи гувоҳномалар корхонанинг доимий ҳаракатдаги ҳайъати томонидан берилишини таъминлайди.

49. Автомобиль ҳайдовчилар учун 2 йилда бир мартаба 30 соатлик техминимум бўйича ўқишни ташкил қилади.

50. Ходимларнинг экология жиҳатдан хавфсизлиги ва соғлиғи муҳофазасини таъминлайди (ЎзР. МК 52 модда).

51. Ходимларни соғлом ва хавфсиз меҳнат шароитларини ташкил этиш учун амалдаги меъёрларга мувофиқ келадиган санитария-гигиена хоналари билан таъминлайди.

52. Саноат ёки ёнгин хавфсизлиги қондаси ходимларнинг айибсиз бузилиши оқибатида улар ишни тўхтатишга мажбур бўлган ҳолатларда, уларга иш тўхтатилган ҳар иш куни учун ўртача иш ҳақини тўлайди.

53. Ходимларнинг сони эллик киши ва ундан ортиқ бўлган ҳар бир ташкилотда меҳнатни муҳофаза қилиш талаблари бажарилиши устидан назоратни амалга ошириш мақсадида меҳнатни муҳофаза қилиш хизматини ташкил этади ёки меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича тегишли тайёргарликка эга бўлган мутахассис лавозимини жорий этади.

Меҳнатни муҳофаза қилиш хизматининг вазифалари меҳнатни муҳофаза қилиш соҳасидаги хизматлар бозорининг профессионал иштирокчилари томонидан шартнома асосида амалга оширилиши мумкин.

54. Ходимларнинг сони эллик нафардан кам бўлган ташкилотда меҳнатни муҳофаза қилиш хизматини ташкил этиш ёки меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича мутахассис лавозимини жорий этиш тўғрисидаги қарорни қабул қилади.

55. Меҳнатни муҳофаза қилиш учун зарур бўлган маблағларни қонун ҳужжатларида, жамоа шартномасида белгиланадиган миқдорда ажратади. Ходимларни ана шу мақсадлар учун бирор-бир чиқим қилдирмайди.

56. Меҳнат шароитлари ноқулай ишларда банд бўлган ходимлар белгиланган нормалар бўйича сут (шунга тенг бўлган бошқа озик-овқат маҳсулотлари), даволаш-профилактика озик-овқати, газланган тузли сув (иссиқ цехларда ишловчилар учун), махсус кийим-бош, махсус пойабзал ҳамда бошқа шахсий ҳимоя ва гигиена воситалари билан бепул таъминлайди.

57. Ходимларнинг меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича йўл-йўриқлар олишини, меҳнатни муҳофаза қилиш масалалари бўйича ўқувдан, қайта тайёргарликдан ўтишини, малака оширишини ва билимлари текширилишини таъминлайди.

58. Ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларнинг ва умумий белгиланган пенсия ёшига етган шахсларнинг, ногиронларнинг, шунингдек бир қатор касблар ва ишлаб чиқаришлар ходимларининг Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан белгиланган тартибда дастлабки тарзда (ишга кираётганда) ва даврий (меҳнат фаолияти давомида) мажбурий тиббий кўриклардан ўтказилишини ташкил этади. Тиббий кўриклардан ўтилиши муносабати билан ходимлар чиқимдор бўлмайдилар.

59. Ишлаб чиқаришдаги бахтсиз ҳодисалар ва касб касалликларидан давлат томонидан мажбурий ижтимоий суғурта қилиниши, шунингдек иш берувчининг фуқаролик жавобгарлиги мажбурий суғурта қилинишини таъминлайди.

60. Барча ишга кираётган, шунингдек бошқа ишга ўтказилаётган ходимлар учун меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича йўл-йўриқлар берилиши, ишларни бажаришнинг ҳавфсиз услублари ва усуллари ўқитиш ишларини ташкил этади.

61. Бинолар, иншоотлар, асбоб-ускуналардан фойдаланиш, технологик жараёнларни амалга ошириш чоғида, шунингдек ишлаб чиқаришда хом ашё ва материалларни қўллаш, ишлар бажариш ва хизматлар кўрсатиш чоғида ходимларнинг ҳавфсизлигини таъминлайди.

62. Тегишли хизматларни ташкилий-услубий ҳамда зарур техник меъёрий қўлланмалар махсус адабиётлар, кўргазмали қуроллар, ташкилий техника асбоблари, ҳавфсизлик техникаси хоналари билан таъминлайди ва меҳнат шароитларидан келиб чиққан ҳолда, йиллик тадбирлар ишлаб чиқиб, уларни амалга ошириш учун маблағ ажратади.

63. “Меҳнат муҳофазаси ва ҳавфсизлиги бўйича жамоатчилик назоратини ташкил этиш юзасидан республика кўрик-танлови”да қатнашади.

Ижтимоий имтиёз ва кафолатлар тақдим этиш соҳасида:

Ходимлар ва уларнинг оила аъзоларини ижтимоий ҳимоя қилиш, муносиб ҳаёт учун меҳнат қилиш шарт-шароитларини яратиб бериш мақсадида:

64. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 24 майдаги 429-сонли қарорига мувофиқ бир йўла тўланадиган моддий ёрдам кўрсатади:

- а) ходимнинг 50, 60 ёшга тўлиши — икки лавозим маошигача;
- б) ходимнинг меҳнат пенсиясига чиқиши — икки лавозим маошигача;
- в) ходимнинг, шунингдек, унинг болаларининг турмуш қуриши — базавий ҳисоблаш миқдорининг ўн бараваригача;
- г) моддий ёрдам — йилига бир лавозим маоши;
- д) ходимнинг яқин қариндошлари ёки ўзининг вафот этиши — базавий ҳисоблаш миқдорининг йигирма бараваригача.

Ходим вафот этган тақдирда моддий зарар (агар у ходим вафот этган йили бевосита ходимнинг ўзига берилмаган бўлса) турмуш ўртоғига тўланади, у йўқ бўлса ходим билан яшаган вояга етган болалари ёки қонуний вакиллари (васийлар, ҳомийларга) ёхуд вояга етмаган болаларни (ёшидан қатъи назар болалиқдан ногиронлиги бўлган шахслар) фарзандликка олганларга, шунингдек, ходимларнинг қарамоғидаги шахсларга, ёки агар ходим турмуш қурмаган бўлса ва болалари бўлмаса тенг қисмда ота-онасига берилади;

е) куз-қиш мавсумида қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини сотиб олиш базавий ҳисоблаш миқдорининг ўн бараваригача;

ж) даволаш муассасаларига, дам олиш, санаторийлар, пансионатлар, туризм базалари ва болалар соғломлаштириш муассасаларига йўлланмалар қийматининг қисман компенсацияси — улар қийматининг 50 фоизидан кўп бўлмаган миқдорда.

Транспорт вазирининг қарори билан ходимларга бошқа турдаги шахсий ижтимоий рағбатлантириш амалга оширилиши мумкин.

65. Иш стажининг давомийлигидан қатъий назар вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик нафақаси иш ҳақининг 100 фоизи миқдоридан куйидагиларга тўлайди:

- ишлаётган Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларига;
- байналминал жангчиларга ва уларга тенглаштирилган бошқа шахсларга;
- қарамоғида 16 ёшга (ўқувчилар 18 ёшга) етмаган уч ёки ундан ортиқ болалари бўлган ходимларга;
- Чернобил АЭСдаги авария оқибатларини тугатишда қатнашган ходимларга;
- Чернобил АЭСдаги авария натижасида радиоактив ифлосланиш зонасидан эвакуация қилинган ва кўчирилган, қон ҳосил қилувчи органлар касалликлари (ўткир лейкоз), қалқонсимон без (аденома, рак) ва хавфли ўсимталар билан боғлиқ касалликларга чалинган ходимларга;
- ядрополигонлари ва бошқа радиактив-ядро объектларида хизмат ўтаган пенсия ёшидаги ногирон ходимларга;
- касб касаллиги ёки ишлаб чиқаришда шикастланганлиги муносабати билан ишга қобилиятини вақтинча йўқотган ходимларга.

66. Ижтимоий аҳамиятга эга бўлган касалликлар (сил касаллиги, онкология касалликлари, янгидан пайдо бўладиган хатарли ўсимталар, жисмоний йўл билан ўтадиган касалликлар, рухий касалликлар) бўйича ҳисобда турган ходимларга меҳнатга қобилиятсизлик варақаси умумий иш стажи даврига боғлиқ равишда – иш ҳақининг 60 фоизидан 100 фоизигача тўлайди.

Бошқа ҳолларда умумий иш стажига қараб иш ҳақининг 60 фоизидан 80 фоизигача тўлайди.

67. Жамоа шартномаларида куйидаларга ижтимоий қўллаб қувватлаш чораларини белгилайди:

- ҳомиладор ва кўп болали аёлларга;
- 18 ёшга тўлмаган шахсларга;
- ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқув муассасаларида ўқиб таълим олаётган ходимларга;
- кўп болали ва кам таъминланган оилалар вакилларига;
- уруш ва меҳнат фахрийларига.

68. Ходимларнинг куйидаги харажатларини қисман компенсация қилади:

- овқатланиш харажатлари учун;
- жамоат транспортида юриш учун;
- кузги-қишқи даврда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид қилиш учун.

69. Вазирликда узоқ йиллар ишлаб пенсияга чиққан ёлғиз кексалар, пенсионерлар, ногиронлар, кам таъминланган ва кўп болали оилаларга моддий ёрдам кўрсатиш мақсадида ҳар йили Наврўз ва Мустақиллик байрамлари арафасида мақсадли хайрия тадбирларини ўтказлади.

70. Ҳар йили кам таъминланган ва кўп болали оилалар аъзолари, Чернобил АЭСдаги фалокатни бартараф этиш иштирокчилари, байналминалчи жангчилар, ишлаётган меҳнат фахрийлари ва ногиронлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси олдида хизматлари бор шахсларнинг маълум миқдорини Вазирлик ҳисобидан касаба уюшмалари санаторийларида бепул соғломлаштиради.

71. Вазирлик касаба уюшмаси кўмитаси билан биргаликда меҳнат жамоаси таркибини ўрганиб, кам таъминланган оилаларни рўйхатини тузади ва уларга тизимли моддий ёрдам ва кўмак беради, бунда ҳар бир оила аъзосига бир ойлик ўртача даромади Ўзбекистон Республикасида ўрнатилган меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдорини бир баробаридан кам бўлган оила – кам таъминланган оила деб ҳисобланишини белгиланиши мумкин.

72. Вазирликдаги кам таъминланган, боқувчисини йўқотган оилаларнинг фарзандлари учун дарсликлар, ўқув қуроллари харид қилиш харажатларини 50 фоизини қоплайди.

73. Кам таъминланган оилаларнинг фарзандлари учун болалар соғломлаштириш оромгоҳларига йўлланмаларни қийматини 50 фоизини қоплайди.

74. Фарзандлари 2 ёшдан 3 ёшгача тўлгунга қадар таътилда бўлган оналарга Давлат байрамлари арафасида республикада ўрнатилган базавий ҳисоблаш миқдорининг бир баробаридан кам бўлмаган миқдорида моддий ёрдам кўрсатади.

75. Боласи 16 ёшгача бўлган оналарнинг иш ҳафтасини иш ҳақи сақланган ҳолда бир соатга қисқартиради.

Аёллар ва ёшлар учун қўшимча кафолатлар тақдим этиш соҳасида:

76. Халқаро Меҳнат Ташкилотининг қуйидаги Конвенцияларига оғишмай риоя этилишини таъминлайди:

“Мажбурий меҳнат тўғрисида”ги 29-сонли Конвенция;

“Тенг ҳақ тўлаш тўғрисида”ги 100-сонли Конвенция;

“Оналикни муҳофаза қилиш тўғрисида”ги 103-сонли Конвенция;

“Меҳнат ва иш турлари соҳасида камситишлар тўғрисида”ги 111-сонли Конвенция;

“Энг кичик ёш тўғрисида”ги 138-сонли Конвенция;

“Болалар меҳнатининг энг ёмон шакллари тўғрисида”ги 182-сонли Конвенция.

77. Жамоа шартномасида аёллар ва ёшларга имтиёзлар бериш, улар учун маънавий ва моддий қўллаб-қувватлаш чораларини қўллаш масалаларини назарда тутди, шу жумладан:

-хомиладорлик ва туғиш таътиллари кунини узайтириш;
-болали аёлларга моддий ёрдам кўрсатиш ва қисқартирилган иш вақтини ўрнатиш;

-ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларга, шунингдек касб-хунар таълими муассасаларининг битирувчиларига меҳнат муносабатлари соҳасида кўшимча имтиёзлар ўрнатиш.

Маънавий-маърифий ишлар, жисмоний тарбияни оммалаштириш ишлари, меҳнаткашлар ва уларнинг оила аъзоларини соғломлаштириш соҳасида:

78. Ходимлар ва уларнинг оила аъзоларини ҳар йили маданий дам олдиришни ва соғломлаштиришни ташкил этади, жисмоний тарбия, ходимлар гимнастикаси ва спорт билан шуғулланишига шароит яратади.

79. Ҳар йили кам таъминланган ва кўп болали оилалар аъзолари, Чернобил АЭСдаги фалокатни бартараф этиш иштирокчилари, байналминалчи жангчилар, ишлаётган меҳнат фахрийлари ва ногиронлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси олдида хизматлари бор шахсларнинг маълум миқдорини Вазирлик ҳисобидан касаба уюшмалари санаторийларида (тартибга асосан) бепул соғломлаштиради.

80. Болалар соғломлаштириш оромгоҳларида “Меҳрибонлик” ўйлари тарбияланувчиларидан етим болаларни, шунингдек Оролбўйи минтақасида истиқомат қилувчи болаларни республиканинг экология жиҳатидан қулай минтақаларида соғломлаштиришга кўмаклашади.

81. Вазирлик, ҳудудий бошқармалар ва идоравий мансуб ташкилотлар ходимлари учун доимий равишда маънавият соатларини ўтказиши, бунда Ўзбекистон Республикаси таниқли адабиёт ва санъат усталари, олимлар ва давлат арбоблари билан давра суҳбат ва учрашувлар ўтказиши.

82. Ходимлар учун мамлакатимизнинг Хива, Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Шаҳрисабз каби тарихий шаҳарлар ва диққатга саззовор жойларига саёҳатлар уюштириши.

«Устоз – Шогирд» тизимини такомиллаштириш соҳасида:

83. Коллеж битирувчилари учун иш жойларини яратади, уларга Вазирлик жамоа шартномаси ва бошқа локал актларида меҳнат муҳофазаси, иш ҳақи, иш вақти ва дам олиш вақтлари борасидаги барча ходимлар учун белгиланган имтиёз ва кафолатлар кўламини тақдим этади.

84. Коллеж битирувчилари ва амалиёт ўтувчи талабаларнинг малакасини ва иш тажрибасини ошириш мақсадида юқори малакасига эга бўлган мутахассисларни Устоз сифатида бириктириши.

Ҳар йилда қабул қилинадиган Давлат дастурларини бажарилиши соҳасида:

Ходимлар ҳамда уларнинг оила аъзоларини ижтимоий ҳимоя қилиш, муносиб ҳаёт учун меҳнат қилиш шарт-шароитларини яратиб бериш мақсадида:

85. Ижтимоий йўналтирилган Давлат дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш ишларида фаол иштирок этиб, кам таъминланган ва имконияти чекланган болаларни тарбиялаётган оилаларни, ишлаётган оналарни ижтимоий муҳофаза қилиш ва қўллаб-қувватлашнинг қонун ҳужжатларида кўзда тутилган чораларининг амалга оширилишини таъминлайди.

II. “Касаба уюшмаси” мажбуриятлари

86. Ўз Уставига биноан мазкур Келишув ҳамда жамоа шартномалари билан белгиланган иш вақти ва дам олиш вақти, меҳнат муҳофазаси, иш ҳақи, унинг кафолатлари, ишга қабул қилиш ва меҳнат шартномасини бекор қилиш, бандлик ва бошқа ходимларни қонуний манфаатларини ҳимоясини амалга оширади.

87. Меҳнат ва ишлаб чиқариш интозомини бажарилиши, ички меҳнат тартиби талабларига риоя қилиниши, ижтимоий-иқтисодий масалаларни ечилиши, ходимларга соғлом ва хавфсиз меҳнат шароитлари яратилиши ва Вазирлик, ҳудудий бошқармалар ва идоравий мансуб ташкилотларда нормал психологик ҳолатни ташкил этишига кўмаклашади;

88. Иш берувчилар билан муносабатларини ўрнатилган қонунлар, ўз Устави, жамоа шартномалари, мазкур Келишуви ҳамда ижтимоий шерикчилик тамойиллари асосида олиб боради.

89. Келишув бажарилишини жамоа шартномага киритилиши орқали амалга ошириб, меҳнат жамоасида меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлашга ва вазирлик соф фойдасини кўпайишига кўмаклашади.

90. Бандлик ва бандлик бўйича қонунларни бажарилиши устидан жамоатчилик назоратини амалга оширади.

91. “Меҳнат муҳофазаси тўғрисида”, “Касаба уюшмалари, уларни ҳуқуқи ва фаолияти тўғрисида кафолатлари” Қонунлари ва бошқа ходимларни манфаатларига таалукли меёрий норматив ҳужжатларни бажарилиши устидан жамоат назоратини амалга оширади.

92. Ходимлар ва уларни оила аъзоларини соғломлаштириш ва дам олдиришга кўмаклашади.

93. Иш берувчи ва ходим ўртасида меҳнат тўғрисидаги қонунлар ва бошқа норматив ҳужжатларни, меҳнат шартномасида назарда тутилган меҳнат шартларини қўлланиши юзасидан келиб чиққан келишмовчиликларни хал этиш мақсадида икки томонлама Якка меҳнат низолари комиссияси Иш берувчи ва касаба уюшма кўмитаси томонидан тенглик асосида тузади.

94. Меҳнат низолари комиссияси ўз фаолиятини қонун ҳужжатлари ва Ўзбекистон касаба уюшмалари Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси томонидан тасдиқланган (12.01.2015й. 20-66 сонли, 15.01. 2015й. 01-

СП сонли), Ўзбекистон Республикаси бандлик ва меҳнат муносабатлари Вазирлиги билан келишилган тавсияларига асосан ишлаб чиқилган Низомга мувофиқ олиб боради.

95. Меҳнат шартномасини Иш берувчининг ташаббусига кўра бекор қилишга розилик сўраб киритилган тақдимнома касаба уюшмаси қўмитасида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши Раёсатининг 2016 йил 19 апрелдаги 2-11 сонли қарори билан тасдиқланган “касаба уюшмаси органида иш берувчининг тақдимномаси кўриб чиқиш тартиби” асосида кўриб чиқишини таъминлайди.

96. Ходимларни меҳнат шароитларига тааллуқли меёрий локал ҳужжатларни ишлаб чиқишида фаол қатнашади.

97. Ходимларда соғлом турмуш тарзини шакллантириш, соғлиқларини мустаҳкамлаш, жисмоний тарбия ва спорт билан фаол шуғулланишлари мақсадида спортнинг ҳар хил турлари бўйича мусобақалар ўтказилади. Тармоқ терма жамоаларининг Республика биринчиликлари ва мусобақаларида қатнашишини таъминлайди.

98. Маданий-маърифий ва соғломлаштириш ишлари бўйича тадбирлар ишлаб чиқади ва уларнинг бажарилишини таъминлайди.

99. Касаба уюшмаси ходимлари малакасини ошириш мақсадида меҳнат қонунчилиги, ижтимоий ва ҳуқуқий ҳимояси, меҳнат муҳофазасига доир ўқув семинарларни ташкил қилади ва ўтказилади.

100. Янги ишга қабул қилинган ходимлар билан меҳнат қонунчилиги, бу борада уларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари, касаба уюшмасига аъзолик афзалликлари бўйича тушунтириш ишларини олиб боради.

101. Меҳнат муҳофазаси бўйича комиссиялар тузади ва уларнинг фаолияти устидан назоратни ўрнатади.

102. Меҳнат муҳофазаси бўйича вакилларни сайлаб, уларни ўқитади ва малакасини оширади, жамоа шартномаларига уларнинг фаолиятини самарасини оширадиган мажбуриятларни киритилишини таъминлайди.

103. Вазирлик, ҳудудий бошқармалар ва идоравий мансуб ташкилотлар меҳнат муҳофазаси устидан энг яхши жамоат назоратни ташкиллаштириш бўйича Республика кўрик-танлов конкурсларида қатнашиши учун ташкилий ишларни амалга оширади.

104. Меҳнат бозорида тенглик асосида рақобат қилолмайдиган шахслар учун Вазирлик, ҳудудий бошқармалар ва идоравий мансуб ташкилотларда квоталаштирилган иш жойларни яратилиши устидан назоратни ўрнатади.

105. Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси орқали Давлат бошқарув органларига меҳнаткашларни иш шароитига тааллуқли таклифлар киритади.

106. Мазкур Келишувни қуйи ташкилотларига етказилади ва бажарилиши устидан доимий мониторинг олиб боради.

III. Касаба уюшмаси фаолиятини кафолатлаш соҳасида

107. Вазирлик раҳбари ўзгарганида, қайта ташкиллаштирилиш (қўшилиш, қайта ташкил топилиш) ҳолатларида касаба уюшмаси ўз фаолиятини қайта сайловгача давом эттиради. Фаолиятини давом эттирилиши мажлиси (конференцияси) баёни билан тасдиқланади.

108. Вазирлик касаба уюшма қўмитасининг йўлланма ходимларига жамоа шартномасида ходимлар учун белгиланган барча имтиёз ва кафолатлар (иш ҳақи, рағбатлантириш, устамалар ва бошқа қўшимча тўловлар) тақдим этилади.

Вазирлик раҳбарияти қуйидаги мажбуриятларни ўз зиммасига олади:

109. Касаба уюшмаси фаолиятига қўмаклашади. Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига асосан сайланма касаба уюшмаси ходимлари меҳнат ҳуқуқлари ҳимоясини кафолатлайди. Ходимларни ижтимоий-иқтисодий манфаатларига доир масалаларни ҳал этиш мақсадида касаба уюшма қўмитаси раисини Вазирликнинг коллегиял органи таркибига киритади.

110. Касаба уюшма қўмитаси фаолиятини амалга ошириш учун хизмат хонаси, мебел, алоқа воситалари, канцелярия моллари, ишда зарур бўладиган ахборот воситалари билан бепул таъминлайди, “Ишонч” ва “Ишонч-Доверие” газеталарига обуна бўлишига қўмаклашади.

111. Ўзбекистон Республикаси томонидан 1997 йил 30 августида ратификация қилинган 135-сон Конвенциясига асосан меҳнат муҳофазаси бўйича вакиллари ва комиссия аъзоларини ходимларнинг вакиллари деб эътироф этилишини ва уларга Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодексининг 25-моддасида кўзда тутилган кафолатларни қўлланилишини таъминлайди.

112. Касаба уюшмага вазирликнинг, ходимларнинг сони, ўртача иш ҳақи, меҳнат муҳофазаси аҳоли тўғрисидаги маълумот, иш билан боғлиқ шикастланиш ва бошқа Т-1 статистик ҳисоботи доирасидаги маълумотларни ҳамда жамоа шартномаси ва мазкур Келишув бажарилиши тўғрисида аниқ маълумотларни тақдим этади.

113. Ходимларнинг ёзма розилиги асосида иш ҳақидан 1,0 % миқдоридаги касаба уюшма аъзолик бадалларини марказлаштирилган ҳолда бухгалтерия орқали ушлаб қолиб касаба уюшмаси қўмитаси ҳисоб рақамига ўтказилади.

114. Заруриятдан келиб чиқиб, меҳнат жамоаларида маданий – маърифий, жисмоний тарбия, спорт-соғломлаштириш ишларини амалга ошириш, моддий ёрдам ва ходимларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш чораларини кўриш учун Вазирлик ва унинг ҳудудий бўлинмалари ҳамда идоравий мансуб ташкилотлари ходимларининг иш ҳақи фондининг 1,0 фоизи миқдоридаги маблағни касаба уюшмаси ҳисоб рақамига ўтказилади.

IV. Ижтимоий мулоқот ва ижтимоий шерикликни ривожлантириш соҳасида

Тарафлар, ижтимоий-меҳнат муносабатлари соҳасидаги муаммоларни маданий йўл билан ҳал этиш услуби ҳисобланган ижтимоий мулоқот ғоясига содиқлигини эълон қилиб, ўз зиммаларига қуйидаги мажбуриятларни оладилар:

115. Долзарб ижтимоий иқтисодий масалаларни муҳокама қилиш учун касаба уюшмаси фаоллари ва иш берувчиларнинг вакиллари билан давра суҳбатларини ташкил этиб бориш;

116. Касаба уюшманинг қонуний ҳуқуқларига риоя этиш, унинг қонун ҳужжатларида белгилаб қўйилган тартибда тузилишига ва фаолият юритишига тўсқинлик қилинишига йўл қўймаслик.

V. Келишувнинг амал қилиши, уни амалга ошириш механизми ва бажарилиши учун тарафларнинг жавобгарлиги

Мазкур келишув 2020-2022 йиллар учун тузилган бўлиб янгиси қабул қилингунга қадар амалда бўлади. Келишув Вазирлик таркибига кирувчи касаба уюшмаси ташкилотини тузган барча ташкилотларига тўаллуқлидир.

117. Тарафлар мазкур Келишувни ижтимоий-иқтисодий масалалар хусусида келишиб сиёсат олиб боришнинг умумий принципларини белгилаб берувчи ижтимоий шерикликнинг асосий ҳужжати деб эътироф этадилар шу билан мазкур Келишувга амал қилиш, унинг барча шартларини бажариш мажбуриятини ўз зиммаларига оладилар.

118. Келишув мажбуриятларини бузган ва бажармаганлиги учун мансабдор шахслар Ўзбекистон Республикаси Меҳнат Кодексининг 34 моддаси ҳамда Маъмурий Кодексининг 49 моддаси билан ўрнатилган тартибда жавобгардирлар.

119. Келишув амал қилиш муддатида, мазкур Келишувга имзо чеккан Тарафлар якка тартибда Келишувни ўзгартириш ёки олинган мажбуриятларини тўхтатишига ҳақли эмас.

120. Мазкур Келишув билан ўрнатилган меъёр ва мажбуриятлар Вазирлик, ҳудудий бошқармалар ва идоравий мансуб ташкилотлари жамоа шартномаларига киритилиши орқали амалга оширилади, бунда жамоа шартномалари, кул қуйилгандан кейин, бир ойидан кечиктирмай тузилади.

121. Тарафлар мазкур Келишувнинг амал қилиш даврида қуйидагиларни зарур деб ҳисоблайдилар:

а) ижтимоий-меҳнат муносабатларининг энг муҳим масалалари юзасидан Тарафларнинг манфаатларига тўаллуқли қарорлар қабул қилишдан олдин ўзаро маслаҳатлашувлар ўтказиш;

б) ҳар йилнинг якуни бўйича Келишув бажарилишини ўрганиб томонларнинг қўшма мажлисида муҳокама қилиш, аниқланган камчиликларни бартараф қилиш.

122. Мазкур Келишувга имзо чеккан Тарафларнинг ҳар бири унга аввал олинган мажбуриятлар бажарилишига тўсқинлик қилмайдиган ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш юзасидан таклифлар беришга ҳақлидир. Ушбу таклифлар Тарафларнинг ўзаро розилиги билан қабул қилиниши мумкин.

123. Мазкур Келишув бажарилиши устидан назоратни Тарафлар томонидан тасдиқланган икки томонлама комиссияси амалга оширади.

124. Томонлардан бирининг қайта ташкил этилиши ҳолатида Келишувнинг бажариш ҳуқуқи ва мажбуриятлари унинг ўрнига ташкил этилган ворис ташкилотга ўтади ва янги Келишув қабул қилингунгача ёки амалдаги Келишувга қўшимча ва ўзгартириш киритилгунгача ўз кучини сақлаб қолади.

Ўзбекистон Республикаси
Транспорт вазири

А.Ж.Раматов

Ўзбекистон транспорт, йўл ва
капитал қурилиш, қурилиш
индустрияси ходимлари касаба
уюшмаси Республика Кенгаши
раиси

А.К.Нугманов

Келишилди:

Вазирнинг биринчи ўринбосари

(ИМЗО)

И.Махкамов

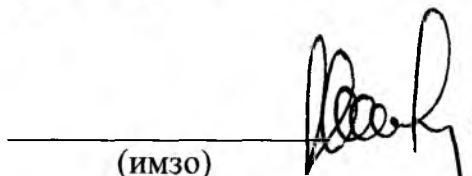
Вазир ўринбосари

(ИМЗО)

Д.Дехканов

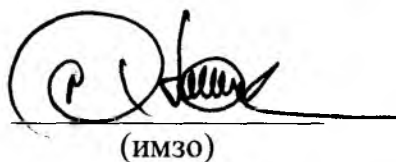
Прогнозлаштириш, транспорт ва
логистикани ривожлантириш
департаменти

(ИМЗО)

Ғ.Иргашев

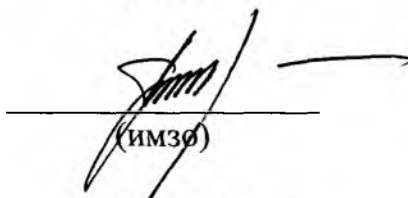
Автомобиль ва дарё транспортини
ривожлантириш департаменти

(ИМЗО)

Р.Рузметов

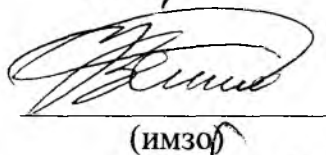
Темир йўл транспортини
ривожлантириш департаменти

(ИМЗО)

А.Ахмедов

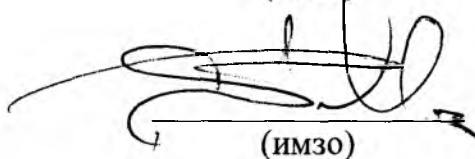
Хаво транспортини ривожлантириш
департаменти

(ИМЗО)

У.Бекташев

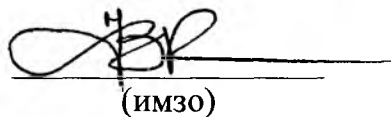
Юридик бошқарма бошлиғи

(ИМЗО)

С.Гафаров

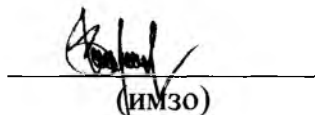
Иқтисодиёт ва тариф-нарх
сиёсати бошқармаси бошлиғи

(ИМЗО)

Ж.Юсубов

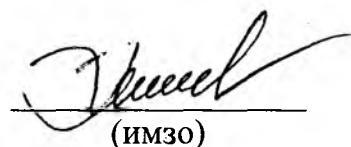
Бош ҳисобчи

(ИМЗО)

С.Шасалимов

Ходимлар билан ишлаш бошқармаси
бошлиғи ўринбосари

(ИМЗО)

У.Хайдарова